

LANDDISTRIKTS- POLITIKKEN

2 INDLEDNING

Landdistrikterne i Esbjerg Kommune rummer dynamiske og levende samfund, hvor det gode liv kan udfolde sig. Landdistriktspolitikken er et fælles redskab, som sætter rammerne for, at borgere, foreninger, organisationer, virksomheder og Esbjerg Kommune sammen kan arbejde videre med at udvikle og sikre det gode liv i kommunens landdistrikter.

Esbjerg Kommunes tidligere landdistriktspolitik og de landsby- og mellembypolitaner, der blev udarbejdet fra 2007-2017, har været afsættet for mange større og mindre lokale tiltag og projekter. En stor del af denne udvikling er ført ud i livet gennem partnerskaber og på baggrund af det vigtige samspil mellem ihærdige lokale ildsjæle, foreninger, lokalråd og kommunen.

Byrådet har med Vision 2025 sat et mål om at gøre vores kommune mere attraktiv, så flere ønsker at leve og arbejde her. Landdistriktspolitikken tager bl.a. afsæt i Esbjerg Kommunes Vision 2025.

Den overordnede vision for politikken er:

I Esbjerg Kommune vil vi understøtte udviklingen af landdistrikterne og de mere bynære lokalsamfund som tiltalende og attraktive steder at bo, leve og flytte til.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning	2
En politik, vi er fælles om	3
Fællesskab, samskabelse og bæredygtig udvikling	5
Bæredygtig udvikling	5
Lokale samlingssteder og kulturtilbud	6
Sammen bliver vi bedre og stærkere	7
Bosætning i landdistrikterne	8
Boliger og infrastruktur	8
Digitalisering	9
Synliggøre områdets kvaliteter	11
Lokale ambassadører	11

Foto: Katharina Kobelt

LANDDISTRIKTPOLITIK ER BYGGET OP OM TRE INDSATSOMRÅDER:

Landdistriktpolitikken er bygget op om tre overordnede indsatsområder:

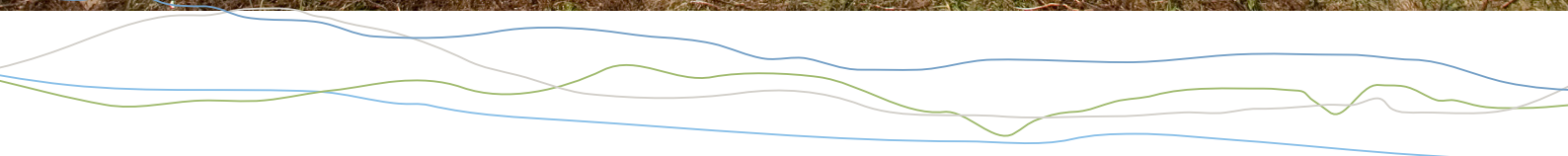
- Fællesskab, samskabelse og bæredygtig udvikling
- Bosætning i landdistrikterne
- Synliggøre landdistrikternes kvaliteter

LANDDISTRIKTPOLITIKKEN UNDERSTØTTER VISION 2025 OG POLITIK FOR NÆRDEMOKRATI.

En politik, vi er fælles om

Landdistriktpolitikken er blevet til i et tæt samarbejde mellem borgere, lokalråd, kommunens forvaltning og politikere. Gennem en løbende dialog med Esbjerg Kommunes 20 lokalråd og ved to workshops, hvor borgere, lokalråd, politikere og forvaltningen deltog, er der indsamlet input til, hvordan vi sikrer en positiv udvikling, og hvilke indsatsområder der skal fokuseres på i fremtiden.

Udgangspunktet er en inddragende og koordineret tilgang, hvor der er fokus på at skabe nye partnerskaber. Vi arbejder gerne på tværs af formelle strukturer og fagligheder og inddrager forskellige dele af Esbjerg Kommunes fagområder. Partnerskaber kan inspirere, skabe læring, mere engagement og gode resultater til gavn for såvel de enkelte lokalsamfund som Esbjerg Kommune som helhed. En tæt dialog og samarbejde mellem kommune og lokalsamfund sikrer en bredt forankret udvikling med en fælles retning.

FÆLLESSKAB, SAMSKABELSE OG BÆREDYGTIG UDVIKLING

I hele Esbjerg Kommune summer det af energi mellem mennesker. Engagementet er tydeligt i kommunens landdistrikter og mindre lokalsamfund. Her er stor lokal handlekraft og ejerskab, en vilje til at få ting til at ske, til at gå nye veje og energi til at skabe forandring.

De frivillige kræfter er en bærende ressource og er drivkraft for såvel store som små projekter, som skaber energi og forandringer lokalt. Et stærkt fællesskab og et aktivt foreningsliv i landdistrikterne har stor betydning for den lokale identitetsfølelse og det lokale sammenhold, og ikke mindst er det en forudsætning for at udvikle landdistrikterne.

Derfor vil Esbjerg Kommune også i fremtiden understøtte de lokale i deres bestræbelser på at gøre deres lokalsamfund levende og sikre udvikling gennem lokale projekter. Inddragelse, samarbejde, indsigt, ambition, opbakning og gensidig respekt er vigtige principper for arbejdet med - i fællesskab - at styrke vores landdistrikter. Skal det lykkes at nå i mål med de indsatser, som politikken sætter fokus på, er det afgørende, at vi arbejder sammen.

Bæredygtig udvikling

Esbjerg vil med sin klimamålsætning om, at være CO2 neutral inden 2030 være en grøn foregangskommune, der viser det gode eksempel ved at tage ansvar for en bæredygtig udvikling i tæt samspil med borgerne. Det gælder både i forhold til overordnede kommunale

initiativer og i forhold til at optimere borgernes muligheder for at være klimabevidste forbrugere. Landdistrikterne kan med deres lokale input og tiltag bidrage til denne dagsorden, og sikre mere bæredygtighed.

Det er de lokale, der bedst kender deres egne nærområders udfordringer og muligheder og får de bedste idéer til nye tiltag. De lokale kan lade sig inspirere af andres erfaringer og bruge dem i arbejdet henimod at skabe bæredygtige lokalsamfund. Esbjerg Kommune kan bidrage med viden, der kan tilpasses det enkelte lokalsamfunds ønsker og udfordringer henimod en grøn omstilling. Ved at tage udgangspunkt i de enkelte lokalsamfund og landskaber kan emner som natur, miljø, klima og erhvervs- og landdistriktsudvikling, der ofte behandles separat omsættes til nye muligheder, der kan skabe udvikling i landdistrikterne.

En af forudsætningerne for udviklingen af dynamiske og attraktive lokalsamfund er mobilitet. Mobilitet indgår også som et vigtigt element i den grønne omstilling. Grønne initiativer inden for mobilitet kan handle om at styrke bæredygtige transportformer som cykler, delebilsordninger, samkørsel og kollektiv trafik. Grønne mobilitetsinitiativer ligger i tråd med målene for grønt liv og bæredygtighed i Vision 2025, og Esbjerg Kommune vil bakke op om og understøtte lokale initiativer på området.

ESBJERG KOMMUNE VIL UNDERSTØTTE:

- *BÆREDYGTIGE OG FÆLLESSKABSOPBYGGENDE LOKALSAMFUND*
- *EN BÆREDYGTIG OG KLIMAVENLIG UDVIKLING GENNEM LOKALE PROJEKTER*
- *SAMARBEJDER PÅ TVÆRS AF LOKALOMRÅDER GENNEM DIALOG, VEJLEDNING OG SPARRING*
- *LOKALE SAMLINGSSTEDER OG FLERE GRØNNE TILTAG*

Blandt flere af kommunens lokalråd arbejdes der allerede aktivt med at lave flere grønne åndehuller og rekreative områder, der øger udbuddet af aktivitets- og oplevelsesmuligheder i det fri, og som kan bidrage til formidlingen af naturoplevelser og områdets kulturhistoriske fortællinger.

Esbjerg Kommune arbejder for, at stier og mindre markveje bevares og holdes i en stand, så adgangen til det åbne land bliver for alle. Det sikrer også muligheden for at indfri ambitionerne om, at naturoplevelser skal være en fast del af kommunens læringstilbud i dagtilbud, skoler og andre institutioner, og at alle borgere inspireres til en aktiv hverdag.

Et stærkt partnerskab mellem kommunen og lokale foreninger og lodsejere rettet mod projekter der fremmer den grønne omstilling og biodiversitet såsom etablering af grønne åndehuller, stisystemer, skovrejsning m.fl. giver plads til naturen, forbedrer miljøets tilstand og giver borgere og besøgende adgang til flere oplevelser i det åbne land, og vil samlet set styrke landdistrikterne.

Lokale samlingssteder og kulturtilbud

Lokale samlingssteder gør det muligt at afholde møder, igangsætte initiativer og have sociale aktiviteter, som kan samle lokalsamfundene, og lokale samlingssteder kan ligeledes være med til at sikre, at man som borger i et mindre lokalsamfund også har et aktivt og rigt fritids- og kulturliv. Paletten af oplevelsesmuligheder i det lokale fritids- og kulturliv skal afspejle de lokale ønsker og behov. I samarbejde mellem borgere, lokalråd, foreninger og kommunen kan de eksisterende kulturtilbud udvikles på bæredygtig vis, både i byen og på landet.

Enkelte lokalråd har allerede gode erfaringer med at samarbejde på tværs af lokalråd, foreninger og lokalsamfund med henblik på at udnytte hinandens ressourcer og faciliteter. Der kan arbejdes yderligere med at placere flere faciliteter og aktiviteter på samme sted. Esbjerg Kommune ønsker at understøtte og styrke fordelene ved at sammentænke og dele fælles faciliteter og forenings- og fritidsaktiviteter m.v.

Sammen bliver vi bedre og stærkere

Erkendelsen af, at sammen bliver vi bedre og stærkere, er både en del af landdistrikternes DNA og et centralt led i udviklingspotentialet. Mange af lokalsamfundene i landdistrikterne er i løbet af årene nået langt i forhold til dette, og Esbjerg Kommune vil forsat understøtte samarbejder, ikke mindst på tværs af lokalområder. Samtidig er det lokale engagement, sammenhængskraft og initiativ forsat helt afgørende.

Esbjerg Kommune kan understøtte samarbejdet gennem åben dialog, vejledning, sparring og støtte til projektudvikling og fundraising. I forhold til realisering af projekter er Esbjerg Kommunes pulje til lokale projekter et vigtigt instrument i udmøntningen af Landdistriktspolitikken.

BOSÆTNING I LANDDISTRIKTERNE

I Esbjerg Kommune findes der en række forskellige lokalsamfund hver med deres kendetegn, kvaliteter og muligheder. Fælles for dem er, at de har et stærkt foreningsliv, der drives af frivillige, hvor fællesskabet og det nære miljø er sat i højsædet. Her hjælpes man ad og passer på hinanden, og det er afgørende for borgernes trivsel.

Tiltag, der bidrager til det gode og sunde liv, bør derfor udvikles i samarbejde med lokale aktører i form af lokale løsninger med henblik på at øge det fysiske og psykiske velvære i landdistrikterne.

Alle er meget velkomne til at bosætte sig i kommunens landdistrikter. Der er et særligt fokus på børnefamilierne og de unge, som enten er blevet boende, eller som er vendt hjem til netværket og det kendte. Dette fokus er der for at medvirke til at sikre 'fødekæden', både i landdistrikterne, de mindre lokalsamfund og i de lokalsamfund, hvor der er en skole, en daginstitution og et aktivt foreningsliv, der også gerne skal fortsætte med at være aktivt.

Landdistriktspolitikken skal bidrage til Vision 2025's målsætning om øget bosætning. Såvel kommunen som borgere, foreninger og lokalråd skal i fællesskab proaktivt arbejde for, at kommunens mange lokalsamfund og landdistrikter fremstår som steder, hvor det er attraktivt og trygt at bo, og hvor der er mulighed for et aktivt og

sundt liv, både kulturelt og fysisk. Esbjerg Kommune skal sikre koordineringen af de lokale løsninger med kommunens andre sundhedsfremmende tiltag som f.eks. Bevæg dig for livet.

Boliger og infrastruktur

Lokalsamfundene på landet er forskellige i størrelse, fysisk placering og karakteristika, og derfor kommer de ikke til at udvikle sig ens. Den lokale udvikling skal tage udgangspunkt i de stedbundne kvaliteter med plads til forskellighed og ske med respekt for naturen, det landskab og den kulturhistorie, der karakteriserer området. Boligudvikling kan handle om at se og genopbygge de oprindelige værdier i lokalsamfundets bykerne – måske med nye tilpassede huse eller med nænsom renovering af ældre bygningsperler.

I mange lokalsamfund i landdistrikterne kan eksisterende bygninger renoveres med henblik på at blive anvendt på nye måder, der sikrer et tilpasset og mere varieret boligudbud, der reflekterer aktuel efterspørgsel. På den måde kan de gamle bygninger bidrage til fortællingen om det enkelte lokalsamfunds kulturhistorie. Samtidig undgås det, at bygningerne forfalder og dermed skæmmes lokalområdet. Det er vigtigt, at der er attraktive og tidssvarende boliger til rådighed, der kan passe ind i den enkelte persons individuelle ønsker og behov, hvad enten der er tale om en yngre børnefamilie, singler eller

ESBJERG KOMMUNE VIL UNDERSTØTTE:

- AT DET ER ATTRAKTIVT AT BO PÅ LANDET, SÆRLIGT FOR BØRNEFAMILIER
- INFRASTRUKTUR, DER SIKRER BORGERNES MOBILITET
- HURTIG OG STABIL MOBIL- OG INTERNETDÆKNING

ældre, der er på udkig efter en mindre og måske mere ældrevenlig bolig. Ældre funktionstømte bygninger kan måske også åbne for muligheder for at etablere nye boformer såsom seniorfællesskaber eller flere generationer under samme tag.

Nye områder til bolig og erhverv skal placeres hensigtsmæssigt ud fra en række helhedsorienterede forhold.

Skoler, daginstitutioner og infrastruktur i form af f.eks. cykelstier, busser, tog og/eller ordninger som Flex- eller Plustrafik, der sikrer borgernes mobilitet til og fra landdistrikterne, er faciliteter, der har betydning for at fastholde og tiltrække borgere, og er derfor af væsentlig betydning for lokalsamfundenes fremtid. Esbjerg Kommune har som målsætning, at borgerne i landdistrikterne og i lokalsamfundene på landet kan forvente en forudsigelighed i forhold til de nære offentlige servicetilbud. Borgerne skal vide, hvilket serviceniveau de kan forvente, der hvor de vælger at bosætte sig. I de tyndtbefolkede områder skal det undersøges, hvilke muligheder der er for at skabe alternativer til den almindelige offentlige service, men fælles for landdistrikternes fremtidige udvikling er målsætningen om den langsigtede planlægning af de nære offentlige servicetilbud.

Digitalisering

Med øget digitalisering er der forbedrede muligheder for at drive virksomhed, arbejde og bosætte sig i landdistrikterne. Digitaliseringen er med til at skabe et mere fleksibelt arbejdsmarked og åbne op for muligheder, som kan have en positiv indflydelse på bosætningen i landdistrikterne. Digitalisering har også stor betydning for den enkelte borger, idet kommunens forskellige servicenydelser gradvist bliver digitaliseret og kan give flere og forbedrede muligheder for de borgere, der er bosat i landdistrikterne.

Hurtig og stabil mobil- og internetdækning vil forsat være et indsatsområde for Esbjerg Kommune, idet det er vigtigt for at fremtidssikre erhverv og bosætning i landdistrikterne.

SYNLIGGØRE OMRÅDETS KVALITETER

Esbjerg Kommune er beriget af megen og forskelligartet natur – ikke mindst ved ådalene og Vadehavet som er et enestående marsk- og tidevandsområde. Vadehavet er ikke alene Danmarks største nationalpark, men er også udpeget til at være UNESCO-verdensarv på grund af områdets enestående universelle værdi.

Den positive omtale af landdistrikterne er afgørende for at kunne synliggøre landdistrikternes kvaliteter over for potentielle tilflyttere. Landdistriktspolitikken skal medvirke til at synliggøre, at livet på landet i Esbjerg Kommune er mangfoldigt og har meget at byde på. Synliggørelsen taler ind i en spirende interesse for at flytte fra by til land, en trend, som også kan komme landdistrikterne i Esbjerg Kommune til gode.

Synliggørelsen skal have fokus på de historiske fortællinger og de aktuelle gode historier, der afspejler udvikling, bæredygtighed og innovation. Over for tilflyttere, gæster, men også over for de borgere, der allerede bor der, er det kvaliteter som ro og fred, nærhed, tryghed, frihed, fællesskab, hjælpsomhed, muligheder og tilgængelighed til naturskønne områder, der skal fremhæves.

Indsatsen om synliggørelse handler også om, at nye borgere og potentielle tilflyttere føler sig velkomne. Det handler om at være opsøgende og sikre, at det er overskueligt at finde informationer og nemt og trygt at blive en del af det lokale liv.

Lokale ambassadører

De lokale borgere og frivillige har indsigt og viden om lokale forhold og udfordringer, og de er de bedste ambassadører for et lokalsamfund. Det er disse mennesker, der gennem deres hverdagsliv og lokale foreningsarbejde har de bedste forudsætninger for at fortælle, hvad det er, der gør det attraktivt at leve i lokalsamfundene. Det er samtidig disse mennesker, der skal klædes bedst muligt på for at kunne synliggøre det enkelte lokalsamfunds helt særlige historie, natur og landskaber. De lokale ambassadørers fortælling skal være bygget på stolthed og spændende fortællinger om lokalsamfundets DNA.

Esbjerg Kommune vil understøtte og være sparringspartner på tiltag, der kan fremme kendskabet til livet på landet og skubbe positivt til potentielle tilflyttere. Det kan bl.a. være tiltag så som åben landsby, kampagner på de sociale medier og andre tilgængelige platforme og medier, prøveboliger, velkomstambassadører m.fl. Esbjerg Kommune tilbyder herudover viden om en række lokale forhold inden for kulturhistorie, geologi, natur, landskab og lignende. Det er en viden, der er til for at blive brugt, også lokalt.

ESBJERG KOMMUNE VIL UNDERSTØTTE:

- *TILTAG, DER KAN FREMME KENDESKABET TIL LIVET PÅ LANDET*
- *FORMIDLING AF DE GODE HISTORIER*
- *AT DET ER NEMT AT FINDE INFORMATIONER*

Esbjerg Kommune Kommunikation 2021

Politik & Kommunikation
Torvegade 74
6700 Esbjerg

Esbjerg
Kommune